

Избори за Народно събрание 2 октомври 2022

Въпроси и отговори

Кой има право да избира народни представители?

Право да избират народни представители и да гласуват в изборите имат лицата, които:

- имат българско гражданство;
- са навършили 18 години към изборния ден включително;
- не са поставени под запрещение;
- не изтърпяват наказание лишаване от свобода.

Може ли да се гласува извън страната с лична карта или паспорт, чийто срок на валидност е изтекъл?

Когато срокът на валидност на личната карта или паспорта е изтекъл към датата на изборите, избирателят не се допуска да гласува.

Избирателят може да гласува, ако представи пред секционната избирателна комисия удостоверение за издаване на лични документи, издадено от дипломатическото или консулското представителство на Република България.

Удостоверението по чл. 263, ал. 2 от Изборния кодекс се издава на избиратели, чиито документи за самоличност са с изтекъл срок на валидност или когато по други причини са подали заявление за издаване на нов документ за самоличност в дипломатическо или консулско представителство и документът не е получен към изборния ден.

Може ли да се гласува с пълномощно?

Изборният кодекс не допуска гласуване по пълномощие. Гласуването се извършва лично от избирателя в избирателната секция.

Може ли в изборите за народни представители на 2 октомври 2022 г. да се гласува по пощата, чрез компютър, по факс, чрез смартфон или изобщо по някакъв начин дистанционно, без да посещава избирателна секция?

В Изборният кодекс не е предвидена възможност за дистанционно гласуване на предстоящите избори на 2 октомври 2022 г. чрез посочените способи.

С каква цел се подават заявленията за гласуване извън страната?

Заявленията за гласуване извън страната се подават за определяне броя на избирателните секции и съставяне на списъка за гласуване.

Къде ще има избирателни секции за гласуване извън страната в изборите за народни представители на 2 октомври 2022 г.?

Избирателни секции извън страната се образуват:

- където има дипломатическо или консулско представителство на Република България;
- в местата, в държавите, за които са подадени не по-малко от 40 заявления от избиратели за гласуване в определено място;
- в местата, в които на произведените в последните 5 години избори е и мало образувана поне една избирателна секция, в която са гласували не по-малко от 100 избиратели;
- по преценка на ръководителите на дипломатическите и консулските представителства въз основа на общия брой подадени заявления или на общия брой на гласувалите на

предходни избори, включително и когато броят на подадените заявления за определено място е по-малък от 40.

Условията и редът за образуване на избирателни секции извън страната, при произвеждане на изборите за народни представители на 2 октомври 2022 г. са определени с Решение № 1216-НС от 05.08.2022 г. на ЦИК.

С Решение № 1236-НС от 11.08.2022 г. ЦИК определи държавите, местата и прогнозния брой на секциите, които ще се образуват.

Централната избирателна комисия не по-късно от 21 дни преди изборния ден – 10 септември 2022 г., определя местата в държавите, в които ще се образуват избирателни секции извън страната

Избирателните секции извън страната се образуват със заповед от ръководителите на ДКП не по-късно от 18 дни преди изборния ден – 13 септември 2022 г., като в заповедта се посочва местоположението/адресът на всяка избирателна секция.

Как и къде се подава заявление за вписване в списък за гласуване извън страната?

Българските граждани, които имат право да избират и желаят да упражнят правото си на глас извън страната в изборите за народни представители на 2 октомври 2022 г., заявяват своето желание чрез подаване на заявление за вписване в списък за гласуване извън страната по един от следните начини:

- чрез писмено заявление по образец (Приложение № 28-НС от изборните книжа <https://www.cik.bg/upload/178272/Prilozenie%2BN%2B28-%D0%9D%D0%A1%2B-%2BZayavlenie-deklaraciya%2Bglasuvane%2Bizvan%2Bstranata.doc>), подписано саморъчно и подадено лично пред дипломатическото или консулско представителство на Република България в съответната държава;
- чрез писмено заявление по образец (Приложение № 28-НС от изборните книжа), подписано саморъчно и изпратено с писмо по пощата или чрез куриерска фирма до дипломатическото или консулско представителство на Република България в съответната държава, като в едно писмо може да има повече от едно заявление, но в едно заявление може да бъде вписано само едно лице;
- чрез електронно заявление през интернет страницата на Централната избирателна комисия.

Заявленията се подават не по-късно от 24.00 часа, българско време на 06.09.2022 г.

Лицата, подали заявление и включени в списък за гласуване извън страната, се заличават служебно от избирателния списък за тези избори по постоянния им адрес в Република България, без да е необходимо те да предприет действия за това.

Електронното заявление за гласуване извън страната е достъпно на интернет страницата на Централната избирателна комисия в Раздел „ИЗБОРИ ЗА НАРОДНО СЪБРАНИЕ 2 ОКТОМВРИ 2022“, Рубрика „Гласуване извън страната“ на следния линк: <https://www.cik.bg/bg/ns02.10.2022/zayavlenie>

Задължително ли е да се подаде предварително заявление за гласуване извън страната в изборите за народни представители, за да може да се упражни избирателното право?

Подаването на писмено или електронно заявление за гласуване извън страната в изборите за народни представители не е задължително.

Подаването на заявление за гласуване извън страната е с цел определяне на броя на избирателните секции и съставяне на списъците за гласуване за образуваните секции.

Правото на глас може да се упражни и когато избирателят не фигурира в предварително съставените списъци за гласуване. В този случай в изборния ден се подава Декларация пред

СИК при гласуване извън страната (чл. 33, ал. 2 във връзка с чл. 243 ИК) Приложение № 29-НС <https://www.cik.bg/upload/178273/Prilozenie%2BN%2B29-%D0%9D%D0%A1%2B-%2BDeklaracia%2Bglasuvane%2Bizvan%2Bstranata%2Bpo%2Bchl.33%2C%2Bal.2.doc> , за да бъде вписан в списъка за гласуване извън страната по чл. 33, ал. 1 ИК.

Наскоро промених фамилното си име (или друга част от имената), но системата не приема заявлението с новото ми име?

Информацията за промяна в имената се вписва в регистрите при издаването на нов документ за самоличност с актуалното име на лицето. Особено в случаите, когато документите за самоличност се получават в дипломатическо представителство на Република България, движението на информацията е възможно да отнеме до няколко дни. За да се избегне забавяне в подаването на заявление за гласуване извън страната, гражданите могат да изписват имената си в заявлението, както са били преди промяната. Това няма да бъде пречка при гласуването в деня на изборите, ако в избирателната секция носят документ за самоличност с актуалните си имена, тъй като идентификацията на лицата се извършва и по ЕГН в избирателния списък и документа за самоличност.

Колко време продължава гласуването в изборния ден?

Гласуването в изборния ден на 2 октомври 2022 г. започва в 7,00 часа и приключва в 20,00 часа.

Когато пред изборното помещение в 20,00 часа няма избиратели, председателят на СИК обявява гласуването за приключило.

Когато в 20,00 часа пред изборното помещение има избиратели, които не са гласували, гласуването продължава до 21.00 часа.

След 21,00 часа не се допуска гласуване.

Как могат да гласуват избирателите, подали заявление за гласуване извън страната, но в изборния ден се намират в Република България? Избирателите, включени в списък за гласуване извън страната въз основа на заявление за гласуване, които в изборния ден на 2 октомври 2022 г. се намират в Република България, може да гласуват в секцията по постоянния си адрес.

Ако избирателят е вписан в списъка на заличените от избирателния списък лица, секционната избирателна комисия го заличава от списъка и след попълване на декларация по образец (Приложение № 23-НС от изборните книжа) го допуска да гласува.

Секционните избирателни комисии разполагат с образци на декларацията.

Заличават ли се от избирателните списъци в Република България лицата, подали заявление за гласуване извън страната?

Избирател, който е подал заявление и е вписан в списък за гласуване извън страната, се заличава от избирателните списъци за гласуване в Република България.

Тези избиратели се вписват в списък на заличените лица.

Какво може да направи избирател, включен в списък за гласуване извън страната, който се е завърнал в Република България преди изборния ден и желае да гласува в страната?

Избирателите, подали заявление и вписани в списък за гласуване извън страната, се заличават от избирателния списък по постоянния им адрес в Република България и се вписват в списък на заличените лица. Списъкът на заличените лица се публикува на интернет страницата на общината по постоянния адрес на лицето.

За да упражнят изборителното си право по постоянен адрес, тези изборители може да подадат заявление-декларация по образец (Приложение № 19-НС от изборните книжа) за изключване от списъка на заличените лица. Заявлението-декларация се подава писмено до общинската администрация по постоянен адрес или чрез електронно заявление през интернет страницата на общината, до предаване на изборителните списъци на секционните изборителни комисии (СИК). По заявлението кметът се произнася незабавно и заличава лицето от списъка на заличените лица.

Изборителите, които не са подали заявление-декларация за изключване от списъка на заличените лица и включване в изборителния списък на секцията по постоянен адрес и в изборния ден се намират в страната, може да гласуват в секцията по постоянния си адрес. Ако при гласуването се установи, че те са вписани в списъка на заличените лица, СИК ги заличава от списъка и след попълване на декларация по образец (Приложение № 23-НС от изборните книжа), ги допуска да гласуват.

Секционните изборителни комисии разполагат с образци на декларацията.

Мога ли да променя / оттегля вече подадено заявление за гласуване извън страната?

Няма възможност за промяна или оттегляне на вече подадено заявление за гласуване извън страната. Имайте предвид, че имате право да гласувате във всяка секция извън страната независимо дали сте подали заявление за същото място, за друго място или не сте подавали заявление. Ако гласувате в секция в място различно от мястото, за което сте подали заявление, ще бъде необходимо да попълните декларация намясто в деня на изборите.